

FICHE 4.7 - LOGISTIEK VAN DE AFVALSTROMEN
DOEL

De logistiek van de afvalstroom optimaliseren: omgekeerde logistiek, multimodale ophaling, planning van de containers met werffasen, vermindering van de verpakkingen, herbruikbare verpakkingen, aangepaste opslag, signalisatie

SELECTIEVE SAMENVATTING

Familie	Doelstelling(en)	Orde praktijk	Praktijk die invloed heeft op	Type werf	Projectfase	Verantwoordelijke actor
Afvalbeheer	Economisch en sociaal Praktijk	Logistiek	Materie Economisch model	Nieuwbouw Renovatie Sloop	Uitvoering	Aannemer (Fabrikant) (Handelaar)

BESCHRIJVING

Binnen afvalbeheer op de werf neemt het verwijderen van het afval een relatief belangrijke fase in die vraagt om coördinatie tussen de verschillende actoren (aannemer, ophaler) en met de werfplanning. Traditioneel bestaat de unimodale ophaling uit het ophalen van een container en het vervangen door een lege container. De volle container dient dus onmiddellijk naar het sorteer-, recyclage of afvalstortcentrum te worden gebracht. Het vervoer vertegenwoordigt een belangrijke financiële post. In het algemeen wordt de selectieve ophaling van een afvalfractie rendabel zodra de vervoerskosten dit rechtvaardigen.

Een echte logistiek, t.t.z. het onderzoek naar de juiste verhouding tussen het ter beschikking stellen van afval en de behoefte aan hun verwijdering, dient dan te worden toegepast om een optimale afvalverwijdering (zuinig en gepland) te garanderen. Aangezien het gaat om een verwijderingslogistiek (en niet om een verzending - zie praktijk van de materiaallogistiek) gaat er eerst een afvalverzameling aan de verwijderingsfase vooraf. Deze ophaling gebeurt in functie van het sorteerbeleid dat op de werf van toepassing is en het gekozen verwijderingssysteem.

Na de ophaling van het afval bestaan er verschillende "innovatieve" methodes om het afval te verwijderen. Deze methodes worden meestal gegroepeerd onder de noemer van "omgekeerde logistiek". In het algemeen vervoert de omgekeerde logistiek het afval naar een ophaal- of sorteercentrum. In tegenstelling tot wat de term doet veronderstellen, volgt de omgekeerde logistiek niet het omgekeerde parcours van de bevoorradingslogistiek.

Tot deze methodes behoren onder meer:

- de omgekeerde logistiek: het model is gebaseerd op het idee om voertuigen te exploiteren die materialen op de werf leveren die vervolgens worden gevuld met in bigs-bags opgeslagen afval, om vervolgens te worden teruggebracht naar de sorteercentra of naar een andere afvalverwerkingssystemen. Bij de werven waar de aannemer zelf zijn materialen zoekt, zou hij deze materialen in zijn bezit kunnen nemen door er vooraf gesorteerd bouwafval naartoe te brengen. Sommige stromen kunnen worden aangepast aan dit soort logistiek, waaronder de buitenschrijnwerken die bij een renovatie de geleverde schragen kunnen gebruiken om het oude houtwerk te evacueren. Deze maatregel kan ook zorgen voor de systeembevoorrading van bestaande materialen.
- de multimodale of gebundelde ophaling: de multimodale ophaling bestaat erin een voertuig te gebruiken om afval op te halen en eventueel te verdichten. De ophaling gebeurt tijdens eenzelfde ronde zodat afval op verschillende werven kan worden opgehaald (van eenzelfde aannemer of van meerdere aannemers - vereist in dat geval het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst). Deze maatregel heeft tot hoofddoel om de logistiek van de ophaling van samenpersbaar gemengd afval (kartons, plastic verpakking, isolatiemateriaal), dat veel plaats inneemt op de werf, te verbeteren. Gezien het complexer karakter van deze praktijk is het interessant om de logistiek van bouwafval door derden te laten uitvoeren.
- de vermindering van verpakkingen ten voordele van het gebruik van bulkcontainers, zoals het gebruik van cementsilo's in plaats van zakken.
- gebruik van herbruikbare verpakkingen zoals de bigs-bags die met bulkmateriaal gevuld kunnen worden alvorens als afvalcontainer te worden gebruikt als ze leeg zijn.
- een aangepaste en beschermde opslag van zowel de geleverde materialen op de werf (zie praktijk van de materialenlogistiek) als het geproduceerd afval (zie praktijk van het beheersplan en aanpassing van de verpakking aan de inhoud).
- signalisatie, sensibilisering en relevante informatie van de actoren op de werf over de doelstellingen en methodes van afvalbeheer (zie sensibiliserings- en informatiepraktijk).
- planning van de afvalverwijdering afgestemd op de werffases dient te worden bepaald en minstens te worden vermeld in het eventuele afvalbeheersplan.